

Focus op kwalitatieve feedback: *Op deze manier geen meesterklus*

Miranda Renders,
Alberdingk Thijm College Hilversum
m.renderers@atscholen.nl

INHOUD & DOELEN

Waarom

Korte introductie over waarom feedback geven belangrijk is.

[+ INFO](#)

Hoe

Een korte uitleg over hoe je het liefst feedback zou willen geven.

[+ INFO](#)

Wat

Een aantal voorbeelden uit mijn lespraktijk over het geven van kwalitatieve feedback.

[+ INFO](#)

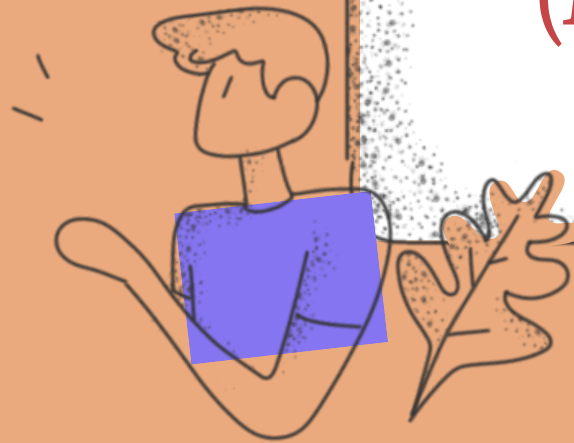

WANNEER GEVEN JULLIE FEEDBACK?

HOE ZIET DIE
FEEDBACK ER
(MEESTAL) UIT?

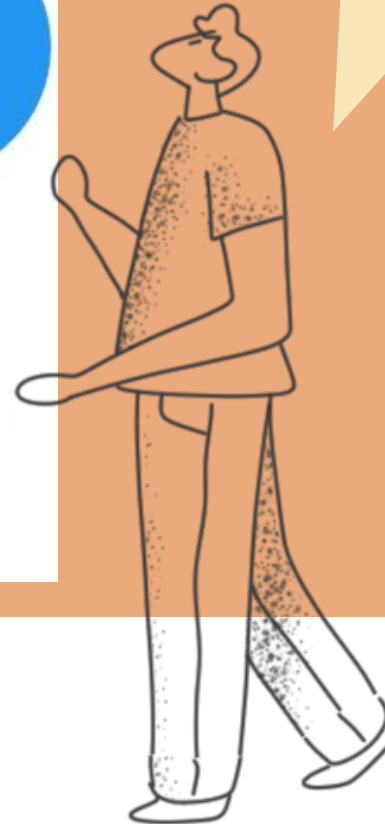
WAT IS JE DOEL VAN FEEDBACK GEVEN?

Informatie die wordt gegeven door iemand (docent, medeleerling, boek, ouder, zelf,..) over iemands' performance of begrip

Aangepast van Hattie (2007)

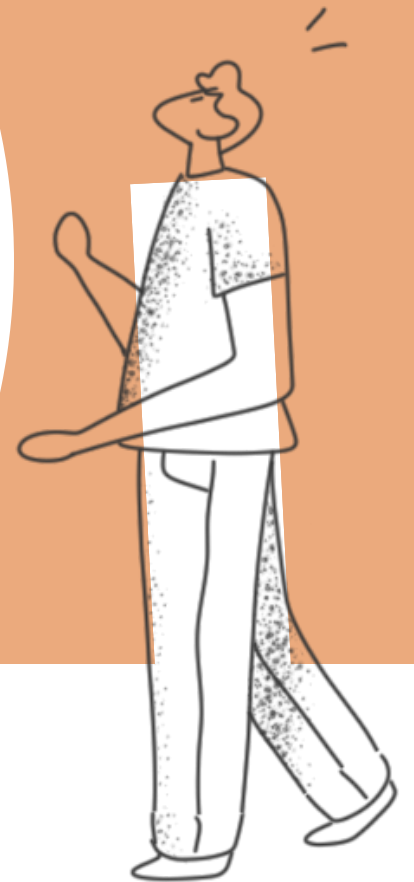
Feedback

01

IN HET KORT:
WAAROM?

OVER FEEDBACK...

...% van de werknemers

69% geeft aan dat ze harder zouden werken als ze meer erkenning kregen voor hun moeite en inzet.

92% geeft aan dat negatieve feedback, indien goed gebracht, effectief is om performance te verbeteren.

+ INFO

Effect op leerlingen...

- vergroot de controle over leren > motivatie
- vergroot het verantwoordelijkheid(sgevoel)
- vergroot het zelfvertrouwen

+ INFO

Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The Power of Feedback. Review of educational research, 77(1), 81-112. doi:10.3102/003465430298487

Carless, D., & Boud, D. (2018). The development of student feedback literacy: enabling uptake of feedback. Assessment & Evaluation in Higher Education, 43(8), 1315-1325. doi:10.1080/02602938.2018.1463354

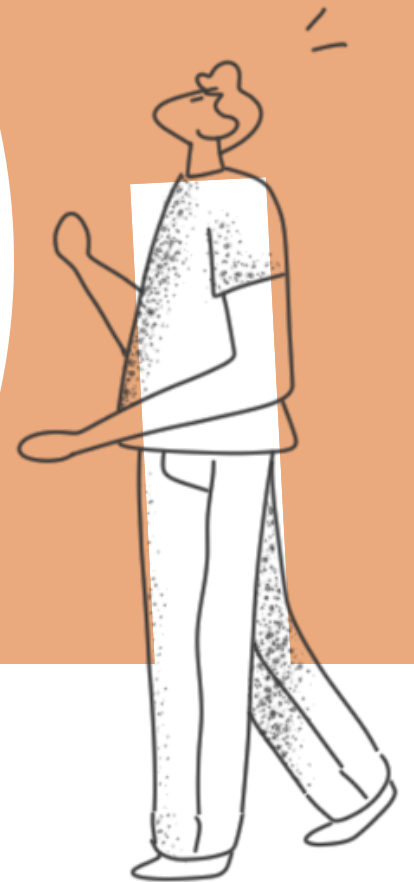
Nicol, D., & Macfarlane-Dick, D. (2006). Formative assessment and self-regulated learning: A model and seven principles of good feedback practice. Studies in Higher Education, 31, 199-218.

ter Horst, G., van de Kam-van Lent, T., van Stiphout, R., Baas, D., & Castelijn, J. (2016). Leerlingen evalueren hun eigen leerproces. In R. Kneyber & D. Sluijsmans (Eds.). Toetsrevolutie. Naar een feedbackcultuur in het voortgezet onderwijs. Uitgeverij Phronese

02

IN HET KORT:
HOE?

Even duimen!

Je hebt hard je best gedaan op je argumenten en me overtuigd! Door je argumenten te verbinden maak je een overtuigend punt!

Het is deze keer een stuk beter uitgewerkt dan de vorige keer. Ik zie dat je vooruit gegaan bent. Probeer nu nog iets meer te focussen op het controleren van je uitwerking met het antwoord

In regel 1 heb je 'wordt' verkeerd gespeld, je mist een komma voor 'maar'. Daarna mis ik het onderwerp en zie ik niet waar deze zin heengaat. Het tussenkopje van de alinea daarna...

Ik zie dat je het eigenlijk al helemaal kan, niets op aan te merken! Je hoeft niets meer te doen!

Goed gedaan!

Ik heb geen werkstuk ontvangen, kun je vertellen wat er gebeurd is?

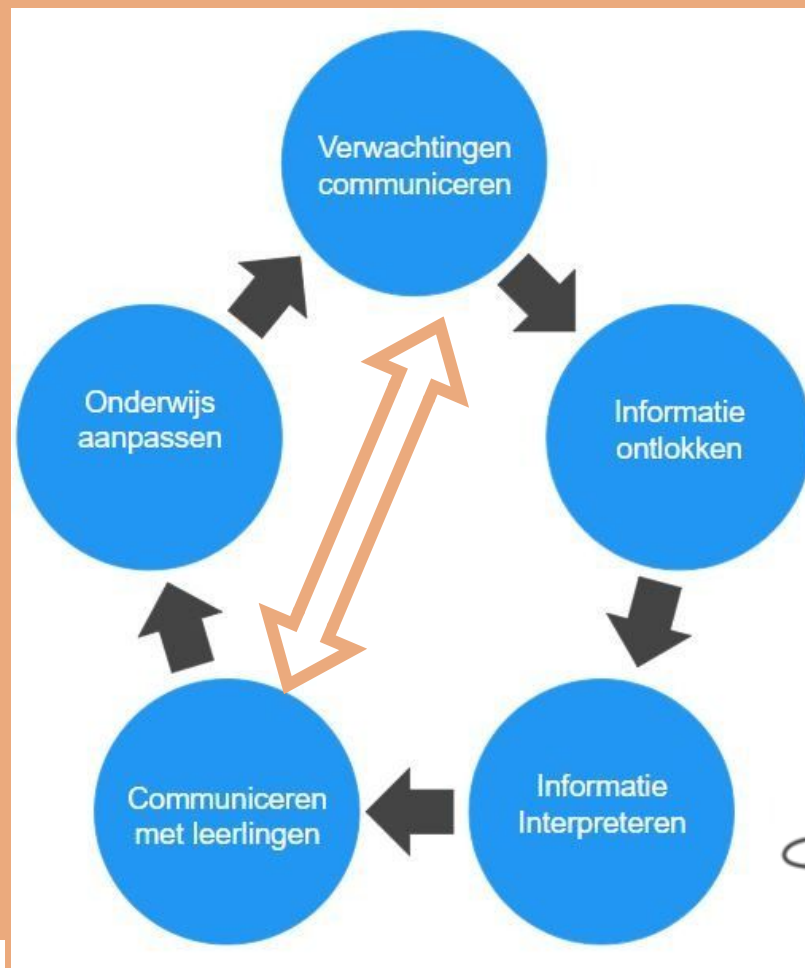

Kwalitatieve feedback

Gericht op taak, proces, zelf -i.c.m. strategie

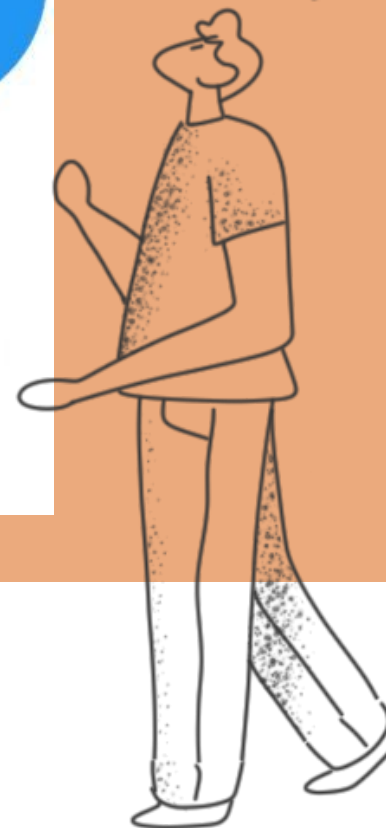
- Informatierijk (maar niet te specifiek)
- tijdig (tijdens het leerproces)
- verhalend (en op dialoog gericht)
- vergelijkend (growth mindset)
- actiegericht

- Groepsfeedback
- Individuele feedback

Feedback:

Informatie die wordt gegeven **door iemand** (docent, medeleerling, boek, ouder, zelf,..) over iemands' performance of begrip

Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The Power of Feedback. Review of educational research, 77(1), 81-112. doi:10.3102/003465430298487

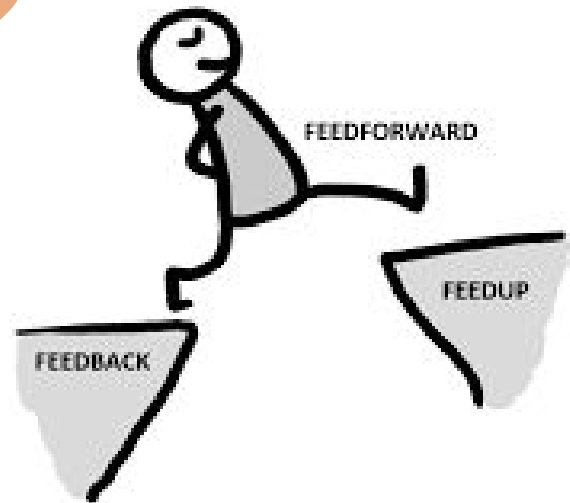
Carless, D., & Boud, D. (2018). The development of student feedback literacy: enabling uptake of feedback. Assessment & Evaluation in Higher Education, 43(8), 1315-1325. doi:10.1080/02602938.2018.1463354

Nicol, D., & Macfarlane-Dick, D. (2006). Formative assessment and self-regulated learning: A model and seven principles of good feedback practice. Studies in Higher Education, 31, 199-218.

ter Horst, G., van de Kam-van Lent, T., van Stiphout, R., Baas, D., & Castelijn, J. (2016). Leerlingen evalueren hun eigen leerproces. In R. Kneyber & D. Sluijsmans (Eds.). Toetsrevolutie. Naar een feedbackcultuur in het voortgezet onderwijs. Uitgeverij Phronese

Gulikers, J., & Baartman, L.(2017). Doelgericht professionaliseren.
Formatief toetsen met effect! Wat DOET de docent in de klas? Eindrapport
NRO-PPO overzichtsstudie dossiernummer 405-15-722

- Feedback: waar sta ik nu?
- Feed up: waar ga ik naar toe?
- Feed forward: welke activiteiten kan ik inzetten

FEEDBACK VAN...

1

Docenten

2

Medeleerlingen (meest effectief, mits goed ingezet)

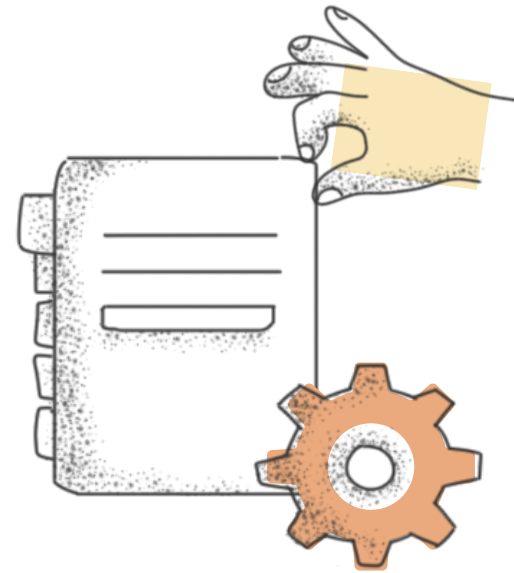
3

(Digitale) software

4

De leerling zelf

Peer-feedback

Geef leerlingen handvatten

...om succesvol feedback te kunnen geven en ontvangen.

Dit voorkomt 'nutteloze' feedback zoals 'goed gedaan' of kwetsende feedback 'jij snapt er helemaal niets van'.

Denk aan:

- Chunks waarbij feedback geïntegreerd is:

'Wat ik zou aanpassen is....' //' Ik zie dat je hard gewerkt hebt aan...'

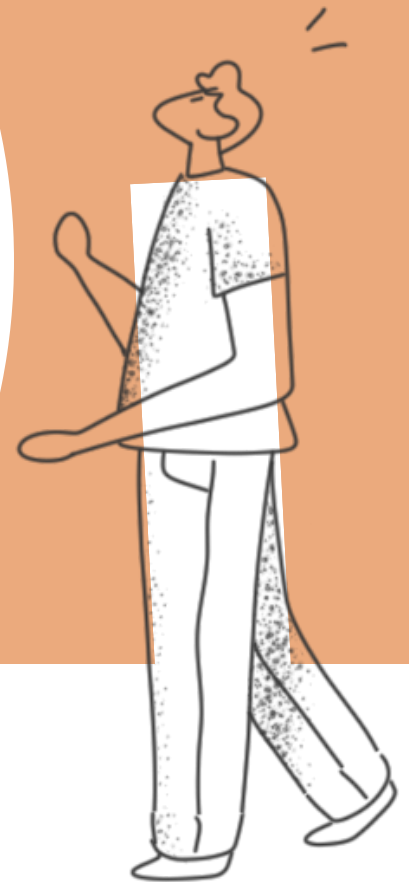
De volgende keer kun je...

- Een checklist
- Een rubric
- Succescriteria
- Een feedbackformulier

03

IN HET KORT:
WAT?

FEEDBACK-AGENTEN

Feedback door docenten

Voorbeelden van kwalitatieve feedback .

+ INFO

Prioriseer feedback:
vooral niet te veel
of te specifiek

Feedback door leerlingen

Voorbeelden van kwalitatieve leerlingfeedback- en feedback werkvormen

+ INFO

Feedback d.m.v. software

Voorbeelden van feedback door software als opstapje

+ INFO

FEEDBACK VANUIT DE DOCENT

Voorbeeldfunctie (klassikaal of in groepjes)

Kies een werk uit en doe voor hoe en welke feedback je zou geven. Geef er een 'feedbackmodel' bij, zodat leerlingen hun werk onderling ook zo kunnen bespreken.

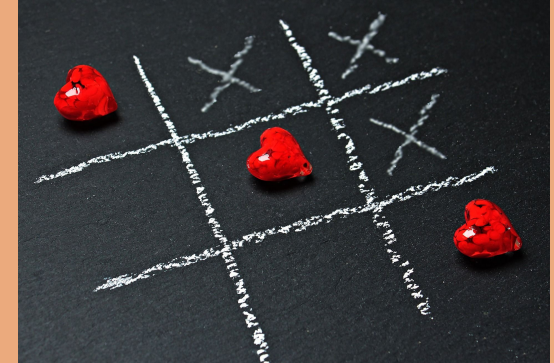
Het gefeedbackte plaksel (groepswerk)

Laat leerlingen in groepjes werken bespreken en een knipsel/plaksel maken van de onderdelen waar zij feedback op willen. Geef daarna feedback op deze samenstellingen.

De beste fout (individueel of klassikaal)

Stel een (MC-quiz-denk)vraag die over een veelgemaakte fout gaat. Laat leerlingen een antwoord inleveren en kies het beste foute antwoord uit om te bespreken.

Lekker doordrammen (ook in spelvorm)

De kracht van doorvragen: vul niet zelf in, maar stel leerlingen vragen die ze aan het denken zetten over het product, proces of over henzelf (+strategie).

FEEDBACK VANUIT DE LEERLING

Expertgroepjes

Laat leerlingen experts worden voor een feedbackonderdeel. Door door te rouleren kunnen leerlingen (op basis van een rubric, nakijkmodel,...) elkaar feedback geven op verschillende onderdelen.

Exit shoppers Entrance buyers

D.m.v. exit/entrance tickets geven leerlingen een feedbackvraag of -onderdeel aan waar ze hulp bij nodig hebben of goed in zijn. Daarmee gaan ze shoppen bij anderen met een feedbackformulier.

Spelvariatie Thing- Pair-Share

Gebruik een keuzewiel met puntenaantallen. Laat leerlingen TPS-nadenker^over feedback (a.d.h.v.) criteria/rubrics. Vervolgens stemmen ze per onderdeel op de meest nuttige feedback en draai je het wiel voor punten.

VVV (vertel-vraag-verklaar)

Leerlingen bekijken een product en schrijven/vertellen hierbij:
Vertel: iets wat ze goed vinden
Vraag: iets wat nog onduidelijk is
Verklaar: iets wat helpt (suggestie) om het werk nog te verbeteren.

FEEDBACK VANUIT SOFTWARE

Bookwidgets

Mentimeter

Padlet

MEMRISE (voca)

Socrative

PearDeck

LessonUp

ClassDojo

EdPuzzle